

REVISORSGRUPP 4

Anm SDN Delat gruppled. förvaltad
Utredarna, Birger

VANTÖRS STADSDELSFÖRVALTNING

Stadsdelsnämnd 20
Dnr. 104-181/2006

2006-04-21

Till

Vantörs stadsdelsnämnd

Revisorerna för Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2005. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Vantörs stadsdelsnämnd.

Vi kan konstatera att nämnden redovisar ett större budgetunderskott för år 2005 inom anslag 2, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Nämnden uppmanas att fortsätta sitt effektiviseringsarbete och utveckla arbetssättet så att kostnaderna för ekonomiskt bistånd kan rymmas inom fastställd budget för anslag 2 år 2006.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2006-06-30.

Stockholm den 31 mars 2006

På revisorernas vägnar

Joen Lagerberg
Ordförande

Birgitta Brito
Sekreterare

Kopia till
Stadsdelsdirektör Monika Viklander

2006-04-21

Till kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR
VANTÖRS STADSDELSNÄMND ÅR 2005

Vi har granskat Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet under år 2005.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och stadens revisionsstadga.

Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi tillstyrker att Vantörs stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Stockholm den 31 mars 2006

Joen Lagerberg

Hans Ravelius

Barbro Hedman

Siv Lindh

Siv Rodin

Vantörs stadsdelsnämnd

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2005

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är ej helt tillfredsställande

Verksamheten inom anslag 1 och 2 har överskridit årets budgetanslag med sammanlagt 25,6 mnkr, vilket utgör 2,4 % av nämndens totala nettobudget. Resultatet innebär en förbättring i budgethållningen jämfört med år 2004. Förändringen är en följd av vidtagna åtgärder inom anslag 1 som redovisar ett nettounderskott med 7,2 mnkr.

Anslag 2 redovisar ett nettounderskott med 18,4 mnkr motsvarande 16,2 % av nettobudgeten. Resultatet är påfallande sämre jämfört med föregående år och är inte tillfredsställande. Nämnden måste fortsätta sitt effektiviseringsarbete och utveckla arbetssättet så att kostnaderna för ekonomiskt bistånd kan rymmas inom fastställd budget år 2006. Revisorerna vill göra nämnden uppmärksam på att stadens centrala regler inte medger täckning av underskott inom anslag 2 med överskott inom anslag 1.

Om hänsyn tas till resultatenheternas resultatöverföringar mellan åren redovisar nämnden ett nettounderskott med 18,1 mnkr. Resultatenheterna kommer att föra över till år 2006 ett samlat underskott med 0,1 mnkr.

Nämndens inriktningsmål och generella åtaganden ansluter väl till kommunfullmäktiges budget, nämndens huvuduppgifter och de fem övergripande målen. Revisorerna bedömer att nämnden under år 2005 ej helt har uppfyllt sina generella åtaganden. Nämnden har inte kunnat uppfylla barnomsorgsgarantin och kunskapsmålen för grundskolan. Antalet vuxna bidragstagare har ökat istället för att minska under år 2005 och minskningen ligger markant under genomsnittet för staden. Nämnden har den lägsta sjukfrånvaron inom alla stadsdelsnämnder.

Styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är ej helt tillräcklig

Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god mellan tertialrapport 2 och bokslut. Nämndens prognos för äldreomsorgen i tertialrapport 1 var orealistisk.

Revisorerna ser positivt på att nämnden har påbörjat en översyn av skolverksamheten på grund av att elevunderlaget minskar. Enligt revisorernas bedömning måste äldreomsorgen, trots omfördelning av medel inför år 2006, även fortsättningsvis arbeta med frågor kring budgethållning.

Revisorerna bedömer att nämndens interna kontroll ej är helt tillräcklig. Nämnden behöver se över genomförandet av kontrollerna och dokumentationen av resultatet för att höja kvaliteten i genomförda kontroller. Nämndens internkontrollplan behöver utvecklas vidare.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisorerna bedömer att nämndens bokslut och räkenskaper för år 2005 samt delårsrapport är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2005 för Vantörs stadsdelsnämnd (nr 33 mars 2006)

Samverkan i vården av tyngre missbrukare

(Rapport nr 9 oktober 2005)

**Stadens arbete med elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan –
en uppföljning av tidigare granskning**

(Rapport nr 1 januari 2006)

Stadsdelsnämndernas arbete för att minska sjukfrånvaron

(Rapport nr 6 mars 2006)

Stadsdelsnämndernas insatser för arbetslösa

(Rapport nr 9 mars 2006)

2006-04-21

Anm. SDN, Delat gruppledarna,
förvaltningsled, utredarna, Birger
REVISIONSKONTORET

Stadsdelsnämnd 20

Dnr. 104-181/2006

NR 33 mars 2006

DNR 3514/61-06

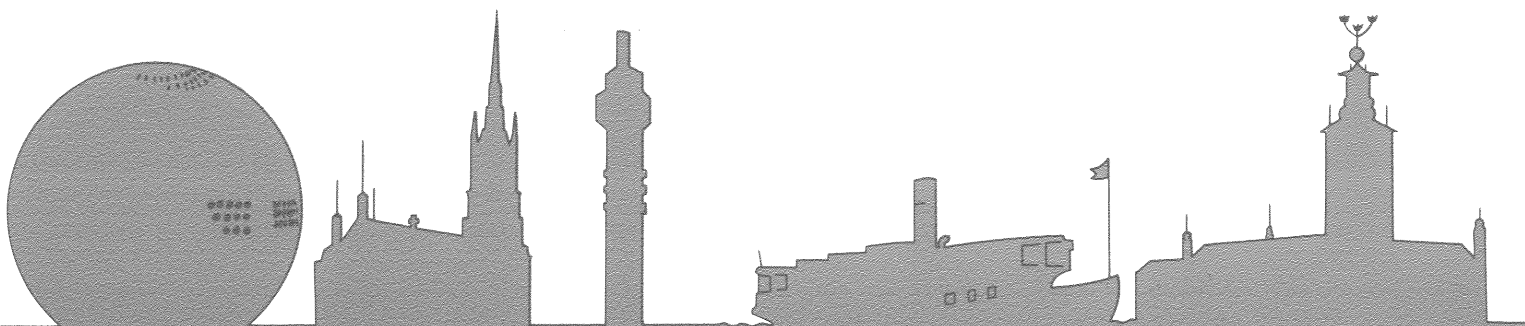
Årsrapport 2005

Vantörs stadsdelsnämnd

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är
ej helt tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är
ej helt tillräcklig

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Stockholms stads revisionskontor är fackorganet för revision av stadens nämnder och styrelser med tillhörande förvaltningar. Kontoret biträder de förtroendevalda revisorerna som kommunfullmäktige utser för varje mandatperiod. Enligt särskilt beslut av fullmäktige biträder kontoret även de förtroendevalda bolagsrevisorerna i granskningen av stadens bolag.

Årligen upprättas del- och årsrapporter samt revisionsberättelser, där revisionens synpunkter på verksamheten i en nämnd eller styrelse sammanfattas.

Andra viktiga iakttagelser, arbetsresultat m m under löpande år dokumenteras i revisionsrapporter.

Ytterligare enstaka exemplar av denna rapport kan beställas från:

Stockholms stads revisionskontor
Stadshuset
105 35 STOCKHOLM
Internadress Hantverkargatan 3 A, 1 tr
Tel: 508 29 000 Fax 508 29 399

REVISORSGRUPP 4

Till

Vantörs stadsdelsnämnd

Revisorerna för Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2005. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Vantörs stadsdelsnämnd.

Vi kan konstatera att nämnden redovisar ett större budgetunderskott för år 2005 inom anslag 2, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Nämnden uppmanas att fortsätta sitt effektiviseringsarbete och utveckla arbetssättet så att kostnaderna för ekonomiskt bistånd kan rymmas inom fastställd budget för anslag 2 år 2006.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2006-06-30.

Stockholm den 31 mars 2006

På revisorernas vägnar

Joen Lagerberg
Ordförande

Birgitta Brito
Sekreterare

Kopia till
Stadsdelsdirektör Monika Viklander

Sammanfattning

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är ej helt tillfredsställande

Verksamheten inom anslag 1 och 2 har överskridit årets budgetanslag med sammanlagt 25,6 mnkr, vilket utgör 2,4 % av nämndens totala nettobudget. Resultatet innebär en förbättring i budgethållningen jämfört med år 2004. Förändringen är en följd av vidtagna åtgärder inom anslag 1 som redovisar ett nettounderskott med 7,2 mnkr.

Anslag 2 redovisar ett nettounderskott med 18,4 mnkr motsvarande 16,2 % av nettobudgeten. Resultatet är påfallande sämre jämfört med föregående år och är inte tillfredsställande. Nämnden måste fortsätta sitt effektiviseringsarbete och utveckla arbetssättet så att kostnaderna för ekonomiskt bistånd kan rymmas inom fastställd budget år 2006. Revisionskontoret vill göra nämnden uppmärksam på att stadens centrala regler inte medger täckning av underskott inom anslag 2 med överskott inom anslag 1.

Om hänsyn tas till resultatenheternas resultatöverföringar mellan åren redovisar nämnden ett nettounderskott med 18,1 mnkr. Resultatenheterna kommer att föra över till år 2006 ett samlat underskott med 0,1 mnkr.

Nämndens inriktningsmål och generella åtaganden ansluter väl till kommunfullmäktiges budget, nämndens huvuduppgifter och de fem övergripande målen. Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2005 ej helt har uppfyllt sina generella åtaganden. Nämnden har inte kunnat uppfylla barnomsorgsgarantin och kunskapsmålen för grundskolan. Antalet vuxna bidragstagare har ökat istället för att minska under år 2005 och minskningen ligger markant under genomsnittet för staden. Nämnden har den lägsta sjukfrånvaron inom alla stadsdelsnämnder.

Styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är ej helt tillräcklig

Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god mellan tertialrapport 2 och bokslut. Nämndens prognos för äldreomsorgen i tertialrapport 1 var realistisk.

Revisionskontoret ser positivt på att nämnden har påbörjat en översyn av skolverksamheten på grund av att elevunderlaget minskar. Enligt revisionskontoret bedömning måste äldreomsorgen, trots omfördelning av medel inför år 2006, även fortsättningsvis arbeta med frågor kring budgethållning.

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll ej är helt tillräcklig. Nämnden behöver se över genomförandet av kontroller och dokumentationen av resultatet för att höja kvaliteten i genomförda kontroller. Nämndens internkontrollplan behöver utvecklas vidare.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisionskontoret bedömer att nämndens bokslut och räkenskaper för år 2005 samt delårsrapport är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2005 för Vantörs stadsdelsnämnd (nr 33 mars 2006)

Samverkan i vården av tyngre missbrukare

(Rapport nr 9 oktober 2005)

**Stadens arbete med elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan –
en uppföljning av tidigare granskning**

(Rapport nr 1 januari 2006)

Stadsdelsnämndernas arbete för att minska sjukfrånvaron

(Rapport nr 6 mars 2006)

Stadsdelsnämndernas insatser för arbetslösa

(Rapport nr 9 mars 2006)

INNEHÅLL		Sid
1	Årets granskning	1
2	Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat	1
2.1	Ekonomiskt resultat	2
2.2	Verksamhetsmässigt utfall	3
3	Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.....	5
3.1	Styrning och uppföljning av ekonomi och verksamhet.....	5
3.2	Verksamhetens kvalitet	7
3.3	Intern kontroll.....	10
4	Nämndens delårsbokslut, bokslut och räkenskaper	12
5	Övriga revisionsrapporter	13

Bilagor

- Bilaga 1** Revisionens generella kriterier för granskning och bedömning
Bilaga 2 Revisionens projektrapporter under perioden april 2005 - mars 2006

1 Årets granskning

I denna *årsrapport* redovisas det samlade resultatet av revisionens granskning av Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2005.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens delårsbokslut, bokslut och räkenskaper

Revisionen genomförs i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med stadens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Inriktningen och omfattningen fastställs av de för- troendevalda revisorerna i den årliga revisionsplanen. Revisionens generella kriterier för granskning och bedömningar redovisas i bilaga 1.

Revisionen har även följt upp nämndens åtgärder med anledning av tidigare revisionsrapporter. Uppföljningen redovisas under berört avsnitt i årsrapporten. Resultatet av uppföljningen har vägts in i den samlade bedömningen.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2 Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat

I detta avsnitt inriktas granskningen på att bedöma om nämndens verksamhet har bedrivits enligt kommunfullmäktiges mål och direktiv, inom ramen för tilldelade anslag samt i den omfattning och med den inriktning och kvalitet som fastställts i nämndens verksamhetsplan för år 2005.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Vantörs stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året ej är helt tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall år 2005 (mkr) :

(Kostnader anges med - och intäkter med +. Underskott anges med - och överskott med +)

	BOKSLUT 2005			2004
	Utfall	Budget- avvikelse	Avvikelse i %	Budget- avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader	- 1 098,8	- 15,3	1,5	- 22,7
Intäkter	+ 149,7	+ 8,1	5,7	+ 2,9
Netto anslag 1	- 949,1	- 7,2	0,8	- 19,8
Anslag för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder				
Kostnader	- 139,0	- 19,1	16,0	- 11,8
Intäkter	+ 6,8	+ 0,7	11,9	+ 0,4
Netto anslag 2	- 132,2	- 18,4	16,2	- 11,4
Årets resultat exkl. resultatfond	- 1 081,4	- 25,6	2,4	- 31,2
Årets resultat inkl. resultatfond	1 073,9	- 18,1	1,7	- 31,5

Inom *anslag 1* redovisar äldreomsorgen den största avvikelsen. Beställarsidans nettounderskott förklaras av fler placeringar än vad som budgeterats inom äldreboenden och mer hemtjänst. Även utförarsidan redovisar ett nettounderskott på grund av en utdragen omstrukturering av verksamheten. Administrationen redovisar ett större överskott på grund av minskade gemensamma administrativa kostnader samt ej använda medel för utveckling och omstrukturering. Överskottet täcker delvis äldreomsorgens underskott. Nämnden har i verksamhetsplanen för år 2006 gjort omfördelning av medel för att äldreomsorgen ska få en mer realistisk budget.

Inom det pedagogiska området redovisar förskoleverksamheten ett nettoöverskott då medel för att uppfylla barnomsorgsgarantin inte har tagits i anspråk på grund av platsbrist och lägre hyreskostnader. Grundskoleverksamheten redovisar ett nettounderskott på grund av minskat elevantal.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett litet nettoöverskott och omsorgen om funktionshindrade redovisar ett nettounderskott.

Inom *anslag 2* redovisas nästan hela nettounderskottet inom ekonomiskt bistånd. Antalet bidragshushåll har ökat under andra halvåret och en stor del av ökningen hänförs till personer som står utanför socialförsäkringssystemet.

Tabellen visar att verksamheten inom anslag 1 och 2 har överskridit årets budgetanslag med sammanlagt 25,6 mkr, vilket utgör 2,4 % av nämndens totala nettobudget. Resultatet innebär en förbättring i budgethållningen jämfört med år 2004. Förändringen är en följd av vidtagna åtgärder inom anslag 1.

Anslag 2 redovisar ett nettounderskott motsvarande 16,2 % av nettobudgeten. Resultatet är påfallande sämre jämfört med föregående år och är inte tillfredsställande. Nämnden måste fortsätta sitt effektiviseringsarbete och utveckla arbetssättet så att kostnaderna för ekonomiskt bistånd kan rymmas inom fastställd budget år 2006. Revisionskontoret vill göra nämnden uppmärksam på att stadens centrala regler inte medger täckning av underskott inom anslag 2 med överskott inom anslag 1.

Om hänsyn tas till resultatenheternas resultatöverföringar mellan åren redovisar nämnden ett nettounderskott med 18,1 mnkr.

Resultatenheter

Nämndens resultatenheter redovisar följande överföringar av resultat i bokslutet för år 2005 (mnkr):

(Underskott anges med -)

Verksamhet	Bokslut 2005	Överföring från 2004	Överföring till 2006
Förskolor	0,5	1,7	2,2
Skolor, skolbarnomsorg	- 7,3	3,2	- 4,1
Resursenheten (förskola, skola)	0,9	0,5	0,8
Fritid	- 0,1	0,1	0
Äldreomsorg (intraprenad)	- 0,7	0,7	0
Omsorgen om funktionshindrade	- 0,2	0,4	0,2
Socialpsykiatri	0,4	0,8	0,8
Totalt	- 6,5	7,4	- 0,1

Enligt sammanställningen redovisar nämndens resultatenheter ett samlat nettounderskott med 6,5 mnkr för år 2005. Med hänsyn taget till överskott från år 2004 och justering av resultatet för år 2005 förs ett underskott med 0,1 mnkr över till år 2006. Justeringen avser överskott som överstiger 5 % av enhetens bruttobudget och som inte får föras över enligt stadens regler.

Resultatenheterna för skolverksamheten har tagit i anspråk hela föregående års överskott och redovisar ändå ett underskott på grund av vikande elevantal. Nämnden har avvecklat en skola som resultatenhet på grund av underskott två år i rad.

2.2 Verksamhetsmässigt utfall

Måluppfyllelse

Nämndens inriktningsmål och generella åtaganden ansluter väl till kommunfullmäktiges budget, nämndens huvuduppgifter och de fem övergripande målen. Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2005 ej har helt uppfyllt sina generella åtaganden.

Barnomsorgsgaranti

Nämnden har inte kunnat uppfylla kommunfullmäktiges barnomsorgsgaranti under år 2005 trots utbyggnad av barnomsorgsplatser. Ökningen av förskolebarn har inträffat tidigare än vad som prognostiserats för befolkningsutvecklingen. Under perioden september till december har cirka 40 barn stått i kö utan att ha fått ett erbjudande om plats enligt barnomsorgsgarantin. År 2006 tillkommer fler platser för att nämnden ska kunna tillmötesgå en fortsatt hög efterfrågan.

Minskade barngrupper

Kommunfullmäktiges mål är att under perioden 2003-2006 minska barngruppernas storlek inom förskoleverksamheten med i genomsnitt två barn per grupp med bibehållen personal. I december 2005 var den genomsnittliga storleken 15,8 barn per grupp, vilket är en marginell minskning jämfört med år 2004. Eftersom åldersfördelningen i förskolornas barngrupper i stora delar inte motsvarar av staden begärd uppdelning på yngre och äldre barn har dessa uppgifter inte lämnats. Enligt nämnden var genomsnittet vid ingången av år 2003 cirka 18 barn per grupp vilket visar att barngrupperna har minskat med cirka 2 barn under en treårsperiod.

Minskat behov av ekonomiskt bistånd

Antalet vuxna bidragstagare ska halveras från 1999 års nivå fram till utgången av år 2006 enligt kommunfullmäktiges mål. Nämnden redovisar en minskning på 17 % jämfört med 24 % föregående år. Resultatet är en tillbakagång och nämnden ligger markant under genomsnittet för staden som är 31 %. Nämnden arbetar med att bidragstagare ska få en annan försörjning men målet kommer inte att uppnås i likhet med andra stadsdelsnämnder.

Övriga mål

Kvalitetsredovisningarna för de pedagogiska verksamheterna visar att enheterna har lyckats omsätta läroplanens nationella mål samt kommunfullmäktiges mål i förskoleplanen och skolplanen. I förra årets kvalitetsredovisningar lyftes utvecklingsområden fram inför år 2005. Nämnden har gjort framsteg men utvecklingsarbetet behöver fortsätta under år 2006. Områden som lyfts fram är bl a övergången från förskola till grundskola, språkutveckling, matematik, likvärdiga bedömningar och betygssättning samt samarbete med andra verksamhetsområden.

Nämnden har inte uppfyllt kommunfullmäktiges mål att öka andelen elever som lämnar grundskolan och har uppnått kunskapsmålen. Andelen elever, som har uppnått målen, har istället minskat jämfört med föregående år. Det finns stora variationer mellan skolenheterna beroende på olika förutsättningar. Nämnden kommer att intensifiera arbetet med att stödja elever som riskerar att inte uppnå målen.

Enligt kommunfullmäktige ska livskvaliteten inom äldreomsorgen öka. Nämnden anger att möjligheterna till utevistelse och sociala aktiviteter har

ökat jämfört med föregående år, bl a öppnades en mötesplats för äldre i början av år 2005. I stadens handikappolitiska program, som gäller från och med år 2005, anges ett antal mål. Nämnden redovisar inga konkreta åtgärder vad gäller förbättringar för personer med funktionshinder.

Nämnden arbetar målmedvetet för att minska sjukfrånvaron och har den lägsta procentsatsen bland alla stadsdelsnämnder. I jämförelse med föregående år har den totala sjukfrånvaron minskat ytterligare från 9,1 % till 8,2 %.

Domar

Nämnden uppger att det inte fanns några ej verkställda domar vid årsskiftet.

3 Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten

I detta avsnitt inriktas granskningen på att bedöma om nämnden har fungerande system för styrning, uppföljning och kontroll av ekonomi, verksamhet och kvalitet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Vantörs stadsdelsnämnds styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är ej helt tillräcklig.

3.1 Styrning och uppföljning av ekonomi och verksamhet

Tertialrapporter - nämndens årsprognoser 2005

Under året har nämnden lämnat följande prognoser på beräknat nettoutfall före resultatenheterens fonddisposition (mnkr):

	Anslag 1	Anslag 2	Totalt
Tertialrapport 1	941,6	126,7	1 068,3
Tertialrapport 2	950,4	132,2	1 082,6
Bokslut 2005	949,2	132,2	1 081,4

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god mellan tertialrapport 2 och bokslut. I tertialrapport 1 har tillförlitligheten varit sämre för anslag 1 främst beroende på en oralistiskt prognos för äldreomsorgen.

Budgethållning

Revisorerna framförde i samband med tertialrapport 2 att nämndens styrning, uppföljning och kontroll ej var helt tillfredsställande på grund av prognostiserat budgetunderskott. Nämnden hade inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att undvika ett överskridande av budget år 2005 vilket skulle komma att ge följd-effekter även för budgethållningen år 2006. Revisorerna betonade att det var

av största vikt att nämnden tar sitt fulla ansvar för planering samt för styrning av ekonomi och verksamhet inför verksamhetsår 2006.

Revisionskontoret har följt äldreomsorgen som har haft stora ekonomiska problem under flera år både på beställar- och utförarsidan. Omstruktureringsarbetet har gått långsamt och därmed har också uppnådda effekter dröjt. Högdalens äldreboende har fortfarande inte kommit till rätta med sitt underskott.

Eftersom elevunderlaget minskar inom grundskolan har nämnden tagit fram ett underlag för skollokalplanering och skollokalutnyttjande under hösten 2005. Rapporten visar att en fjärdedel av skolbarnen som bor i Vantör väljer en skola utanför den egna stadsdelsnämnden. I rapporten redovisas faktorer som påverkar förutsättningarna för skolplaneringen inom Vantör, bl a ökad konkurrens om elever och effektiviseringskrav. Under våren 2006 kommer förvaltningen att presentera ett inriktningsärende om skolplanering till nämnden.

Enligt revisionskontoret bedömning måste nämnden, trots omfördelning av medel inför år 2006, även fortsättningsvis arbeta med frågor kring äldreomsorgens budgethållning. Revisionskontoret ser positivt på att nämnden har påbörjat en översyn av skolverksamheten på grund av att elevunderlaget minskar. Nämnden bör ha en god framförhållning i det förändringsarbete som behövs för att anpassa både lokaler och personal till efterfrågad verksamhet. Det är viktigt att nämnden erbjuder en skolverksamhet med kvalitet och goda studieresultat för att bli attraktivare men också för att de elever som valt en skola inom stadsdelsnämnden vill stanna kvar.

Ekonomiskt bistånd

Nämnden framför i yttrandet till Årsrapport 2004 att utvecklingsarbetet för att minska antalet bidragstagare för närvarande är optimerat och att ytterligare åtgärder i nuläget inte är möjliga att genomföra. Nämnden befarade fortsatt underskott inom anslag 2 trots utveckling av arbetsmetoder både inom ordinarie verksamhet och i projektform.

Nämnden har gett utrednings- och statistikkontoret (USK) i uppdrag att göra en jämförande studie mellan Vantör och hela staden (rapport våren 2005). Från rapporten framgår att i Vantör utgör barnhushållen en större andel av bidragshushållen jämfört med staden. Den vanligaste hushållstypen är dock ensamstående män utan barn. Rapporten visar att Vantör tillhör de tyngre områdena inom staden vad gäller ekonomiskt bistånd.

Enligt revisionskontorets bedömning är det nödvändigt att nämnden anstränger sig ytterligare och vidareutvecklar olika arbetssätt för att vända den negativa utvecklingen av ekonomiskt bistånd. Nya arbetsmetoder i det utåtriktade arbetet är ett sätt att komma till rätta med de höga kostnaderna. En effektivisering av det interna arbetet genom ett förändrat arbetssätt kan också behövas för att uppnå ett bättre resultat.

Särskola

Revisionskontoret har granskat överföringen av särskoleverksamheten från utbildningsnämnden till stadsdelsnämnder år 2005. Stadsdelsnämnderna har övertagit ansvaret för den obligatoriska särskolan från och med juli 2005. Utbildningsnämnden har kvar beslut om mottagande i skolformen och bedömning av behovsgrupp.

Nämnden har under våren 2005 beslutat om organisation och delegation av beslut inom särskoleverksamheten. Två grundskolor ansvarar främst för driften inom Vantör. Resursenheten för de pedagogiska verksamheterna svarar för skolplaceringar och för skolskjuts.

Nämnden har tillsammans med tre andra stadsdelsnämnder anställt en samordnare som svarar för kontakter och information till föräldrar, skolor samt mottagandeteamet inom utbildningsnämnden. Samordnaren har gjort en kartläggning av elevunderlaget inför läsåret 2005/2006 och en bedömning av behovet av skolformen på längre sikt. Samarbetet mellan dessa fyra stadsdelsnämnder är viktigt för att öka möjligheterna att tillgodose alla elevers behov.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har hanterat övertagandet av särskoleverksamheten på ett tillfredsställande sätt. Verksamheten har kunnat inrymmas inom tilldelad ram. Nämnden har avsatt tillräckliga verksamhetsmässiga resurser samt säkerställt att det finns tillräcklig kompetens för övertagandet och för att vidareutveckla verksamheten.

Nämndens verksamhetsberättelse 2005

Nämndens verksamhetsberättelse för år 2005 har en bra struktur, ger god information om måluppfyllelse, ekonomi och verksamhet samt följer kommuncentrala anvisningar.

Nämndens verksamhetsplan 2006

Nämnden har fastställt egna mål för sina verksamhetsområden i verksamhetsplanen för år 2006. Målen bidrar till att uppnå kommunfullmäktiges mål. Målen är konkreta och uppföljningsbara i stor omfattning men det finns även kvalitativa mål som inte kan följas upp med nyckeltal. Nämnden redovisar översiktligt hur målen kommer att följas upp och rapporteras under året.

3.2 Verksamhetens kvalitet

Nämndens kvalitetssystem

Revisionskontoret framförde i Årsrapport 2004 att det är angeläget att nämnden tar fram ett samlat kvalitetssystem i hälso- och sjukvården enligt Socialstyrelsens krav.

Nämnden framför i yttrandet att det finns ett fungerande system för uppföljning av kvaliteten inom enheter inom äldreomsorgen, omsorgen om funktionshindrade och socialpsykiatri. Det finns dock inget kvalitetssystem för en sam-

lad uppföljning av hälso- och sjukvården. Nämnden uppger att ett sådant system håller på att tas fram och beräknas vara klart till halvårsskiftet 2005. Detta har dock inte gjorts. Det finns ett förslag framtaget för ett integrerat kvalitetssystem för socialtjänsten och hälso- och sjukvården men förslaget har ännu inte godkänts av verksamhetschefen.

Klagomålshantering

Klagomålshantering är ett led i nämndens kvalitetsarbete. För att synpunkter och klagomål ska kunna nå nämnden måste brukarna känna till hur de ska gå tillväga. Inom samtliga verksamheter finns rutiner för hantering av synpunkter och klagomål. I enheternas kvalitetsgarantier informeras även om på vilket sätt brukarna kan lämna synpunkter och klagomål. Inkomna klagomål leder i regel till rättelse i det enskilda fallet och beaktas i enheternas kvalitetsarbete.

Nämnden saknar idag ett samlat system för klagomålshantering. Nämnden planerar att se över klagomålshantering i syfte att få ett system som säkerställer kommunikation och dokumentation av samtliga inkomna klagomål.

Revisionskontoret rekommenderar att nämnden systematiserar klagomålshantering.

Brukarperspektivet

Revisionskontoret har granskat brukarperspektivet inom äldreomsorgen. På nämndnivå har det lokala pensionärsrådet möjlighet att yttra sig över nämndärenden som berör äldreomsorgen. Nämndens presidium träffar pensionärsrådet en gång per år. Förvaltningen har månatliga träffar med pensionärsrådet.

På enhetsnivå finns etablerade former för brukarinflytande, bl a förtroenderåd, anhörigråd samt boende- och anhörigräffar. På individnivå finns kontaktmannaskap och individuella planer. Inom ett av hemtjänstområdena pågår ett utvecklingsprojekt om en ny arbetsmodell mellan beställare och utförare. Syftet är att öka inflytandet för både de äldre och personalen genom att minska detaljregleringen i biståndsbesluten. Projektet kommer att utvärderas i slutet av år 2006.

Målsättningen inom äldreomsorgen är att göra brukarundersökningar vartannat år. Nämnden har fått fyra uppföljningsrapporter år 2005. Flertalet av brukarna är nöjda men det finns även utvecklingsområden, bl a trygghet, delaktighet och inflytande samt social stimulans och promenader. Förvaltningen bedömer undersökningarna som tillförlitliga så till vida att personalen inte har påverkat hur de äldre ska svara. När förvaltningen har bedömt att den äldre inte kan svara har enkäten sänts till anhörig eller god man.

Brukarundersökningar ger nämnden och verksamhetsledningen en bild av hur brukarna ser på verksamhetens kvalitet. Resultatet utgör främst ett verktyg för enheternas kvalitetsarbete och beaktas när enheterna tar fram sina verksamhetsplaner och kvalitetsgarantier.

Revisionskontoret bedömer att det finns möjligheter till brukarinflytande på olika nivåer inom äldreomsorgen. Det pågående projektet inom hemtjänsten är ett sätt att öka delaktighet och inflytande för de äldre.

Stadens kvalitetsuppföljning

Stadens grundskoleinspektörer har genomfört en inspektion vid en annexgrundskola med skolbarnomsorg. Inspektörerna lyfter fram både styrkor och svagheter i skolans arbetssätt. Inspektörerna framför att skolan har en engagerad och kunnig personal men att det är angeläget att personalen gemensamt tar sig an uppgiften att ytterligare utveckla verksamheten.

USK har på uppdrag av utbildningsnämnden genomfört en enkät om vad föräldrarna tycker om stadens förskoleverksamhet. Vid en jämförelse tillhör Vantör de stadsdelsnämnder som har fått de största betygshöjningarna mellan åren 1999 och 2005.

Statlig tillsyn och uppföljning

Länsstyrelsen har gjort tillsynsbesök till två av nämndens tre hemtjänstområden under år 2005. Länsstyrelsen bedömde att det ena hemtjänstområdet hade en väl fungerande verksamhet dagtid. Däremot var hemtjänsttagarna inte nöjda över kvällspatrullens arbetssätt. Efter besöket har kvällspatrullen, som har hela Vantör som sitt område, fått personalförstärkning för att kunna utföra sitt uppdrag. Det andra hemtjänstområdet hade i stort sätt en väl fungerande verksamhet.

Länsstyrelsen har också besökt ett äldreboende och bedömde att det fanns brister som måste åtgärdas. Inom demensenheter pågick ett utvecklingsarbete kring riktlinjer om bl a kontaktmannaskap. Länsstyrelsen framförde att det är viktigt att all personal behärskar det svenska språket och har kunskaper om demenssjukdom. Informationen till boende och anhöriga var sparsam, bl a om pågående förändringsarbete och neddragningar.

Länsstyrelsen framförde att klagomålshanteringen kan göras mer känd både hos boende och anhöriga samt att möjligheterna till skriftliga klagomål bör förtydligas. Den sociala dokumentationen bör förbättras. Det framkom att ett utvecklings- och utbildningsarbete om dokumentation pågick redan inom förvaltningen.

Socialstyrelsen har granskat den kommunala hälso- och sjukvården vid en gruppbostad för psykiskt långtidssjuka. Socialstyrelsen bedömde att verksamheten fungerade.

3.3 Intern kontroll

Nämndens interna kontroll

Nämnden har ett aktuellt dokumenterat system för internkontroll och en internkontrollplan för år 2005. Planen baseras dock på en väsentlighets- och riskanalys från år 2001. I planen fastställs sex granskningsområden varav två inte har genomförts. Granskning har genomförts av klagomålshantering, avgifter inom barnomsorgen, rapportering av sjukfrånvaro samt medarbetarsamtal. Genomförda granskningar har dokumenterats och åtgärder föreslås för att avhjälpa framkomna brister. Nämnden har fått en sammanfattande rapport i samband med verksamhetsberättelsen.

Under hösten 2005 har nämnden tagit fram en väsentlighets- och riskanalys inom alla verksamhetsområden inför internkontrollplanen för år 2006. Nämnden fastställde planen i samband med verksamhetsplanen för år 2006. Nämnden redovisar fem särskilda granskningar som alla avser administrativa kontroller. Internkontrollplanen omfattar inga verksamhetskontroller trots en omfattande verksamhet.

Internkontrollplanen för år 2006 tar upp enligt revisionskontorets bedömning i alltför stor omfattning kontroller som normalt ska ingå i det löpande arbetet. Planen ska inte vara en ersättning för löpande kontrollrutiner. Syftet med internkontrollplanen är att kontrollera att den interna kontrollen är tillräcklig i organisation, processer och rutiner.

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll ej är helt tillräcklig. Nämnden behöver se över genomförandet av kontrollerna och dokumentationen av resultatet för att höja kvaliteten i den interna kontrollen. Nämndens internkontrollplan behöver utvecklas vidare.

Redovisning av LASS-kostnader

Revisionskontoret har granskat bokförda kostnader och intäkter inom verksamheterna "Personlig assistans enligt LASS (lagen om assistansersättning) för personer 65 år och äldre" och "Omsorg för funktionshindrade". Syftet har varit att kontrollera om nämnden följer stadens centrala krav i sin redovisning. Revisionskontorets dokumentation av granskningen har överlämnats till förvaltningen.

Av de utdrag ur ekonomisystemet som revisionskontoret granskat framgår att nämnden följer stadens krav i sin redovisning. Kostnader avseende personlig assistans för personer som fyllt 65 år redovisas på rätt verksamhet och rätt baskonto. Enligt förvaltningen finns inom äldreomsorgen för närvarande tre personer som har personlig assistans enligt LASS. Dessa personer har valt privata utförare och intäkten från försäkringskassan går till utföraren.

Revisionskontoret bedömer att nämndens rutiner för kontroll av bokförda kostnader avseende personlig assistans enligt LASS för personer som fyllt 65 år fungerar tillfredsställande.

Biståndshandläggning inom äldreomsorgen

Revisionskontoret har inom äldreomsorgen granskat om nämndens biståndshandläggning av hemtjänst uppfyller kraven för ärendehandläggning och dokumentation samt stadens regler. Resultatet från granskningen har redovisats till förvaltningen.

Antalet aktuella ärenden inom hemtjänsten var cirka 550 vid granskningstillfället i maj 2005. Sammanlagt fanns 73 inaktuella beslut motsvarande drygt 13 % enligt sk kundlista från stadens verksamhetssystem. Över hälften av de inaktuella besluten hade gått ut i tid redan år 2004. Enligt biståndshandläggarna fanns ett nytt beslut i 14 fall men detta framgick inte ur systemet. I ett av ärenden var hemtjänst inte mera aktuellt. Sammantaget saknades ett aktuellt beslut i 58 ärenden och uppfyllde därmed inte ställda krav ur rättssäkerhets-synpunkt.

Granskningen omfattade ett stickprov på 21 akter. Revisionskontoret har granskat ansökan, utredning och beslut dvs myndighetsutövning samt att dokumentationen var tillräcklig, väsentlig och korrekt enligt socialtjänstlagen. Revisionskontoret kontrollerade också om utföraren hade lämnat en arbetsplan till beställaren inom 15 vardagar från beställningen enligt stadens regler för kundvalsmodellen.

Granskningen visade att i över hälften av granskade akter fanns en dokumenterad ansökan. Utredningsunderlaget bedömdes som tillräckligt i drygt två-tredjedelar av ärenden. Vid granskningstillfället saknades tolv aktuella beslut. Arbetsplaner, om hur biståndet kommer att genomföras, fanns endast i två fall varav den ena hade upprättats i samråd med den sökande. Journalanteckningar fanns nästan till alla ärenden. Dokumentationen var utformad med respekt för den enskildes integritet med undantag för ett ärende och förvarades på ett betryggande sätt.

Sedan mars 2005 har förvaltningen en skriftlig rutin för handläggning och dokumentation. Granskning utifrån denna rutin kommer att göras årligen av chefen för beställarenheten.

Sammanfattningsvis bedömde revisionskontoret att dokumentationen inte var tillräcklig, väsentlig och korrekt i granskade ärenden, med undantag för två ärenden, eftersom det saknades dels aktuella beslut, dels arbetsplaner. Resultatet visar att nämnden behöver förbättra dokumentationen av beslut. Beställaren måste också bevaka att utförarna lämnar en arbetsplan enligt stadens regler. Nämnden bör regelbundet kontrollera kvaliteten i ärendehandläggningen och dokumentationen.

Granskning av kompetensfonden år 2005 (PM 2005-10-24)

Revisionskontoret har granskat projekt inom kompetensfonden inom sex stadsdelsnämnder och två facknämnder. Det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om fondens medel har använts enligt upprättade projektöverenskommelser, fastställda riktlinjer och anvisningar i övrigt.

Inom Vantörs stadsdelsnämnd har granskats följande projekt: Intensiv mobilisering, Mobilisering/Hälsa och Nya mottagningen.

De granskade projekten har förts över från Storstadssatsningen efter muntligt beslut i december 2003. Överenskommelser mellan kompetensfonden och stadsdelsförvaltningen saknas för alla tre projekten och projektplanerna har inte daterats. Nämnden har informerats bland annat i samband med verksamhetsplanen, tertialrapporter och verksamhetsberättelsen. För alla tre projekten har lämnats en slutrapport under år 2005.

Eftersom överenskommelser saknas har revisionskontoret inte kunnat bedöma om nämndens kontroll av att projekten följt upprättade överenskommelser har varit tillräcklig. Granskningen visar dock att nämndens kontroll över att upprättade projektplaner har följts är tillräcklig. Den ekonomiska redovisningen är rättvisande och följer gällande anvisningar.

4 Nämndens delårsbokslut, bokslut och räkenskaper

Under året har nämndens delårsbokslut granskats och bedömts vara rättvisande. I detta avsnitt inriktas granskningen på att bedöma om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed och gällande kommuncentrala regler och anvisningar.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Vantörs stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2005 är rättvisande.

I verksamhetsberättelsen kommenteras balansräkningens tillgångar och skulder med en jämförelse mot föregående års bokslut.

Kommunfullmäktige har i november 2005 i samband med budget för år 2006 beslutat att alla osäkra fordringar ska avskrivas senast efter ett år. Nämnden övergick till stadens nya ekonomisystem Agresso från och med oktober 2004. Alla fordringar i det gamla ekonomisystemet har avskrivits med undantag för några poster som avser återkrav av ekonomiskt bistånd.

5 Övriga revisionsrapporter

Nämnden har 2005-05-19 yttrat sig över Årsrapport 2004. Revisionens uppföljning av nämndens åtgärder med anledning av årsrapporten redovisas under respektive avsnitt ovan.

Revisionskontorets rapporter 1/2005 och 2/2005 avseende granskning av tertialrapporter med delårsbokslut för stadens nämnder och styrelser har överlämnats till kommunstyrelsen för yttrande och till nämnderna för kännedom. Nämnden har i samband med tertialrapport 2 fått en skrivelse från revisorerna, i vilken revisorerna uttryckte farhågor för att nämnden inte skulle komma att klara budgethållningen. Revisionens uppföljning av nämndens åtgärder med anledning av skrivelsen redovisas under avsnitt 3.1 Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Under revisionsåret 2005 har följande projektrapporter upprättats där nämnden ingått i granskningen eller fått rapporten för yttrande:

Samverkan i vården av tyngre missbrukare (Rapport nr 9 oktober 2005)

Revisionskontoret har inom stadsdelsnämnderna Kista och Vantör granskat nämndens samverkan med landstingets enheter som är delaktiga i vården av tyngre missbrukare. Granskningen har bestått av intervjuer med personal från de två stadsdelsnämnderna och landstinget samt från ytterligare tre kommuner som ingått i granskningen.

De intervjuade ansåg att samarbetet mellan stadsdelsnämnderna och landstingets lokala enheter har blivit bättre och effektivare under senare år. Samtidigt finns behov av fortsatta utvecklingsinsatser som måste grundas på uppföljning och utvärdering av effekter av samverkan. Kommunstyrelsen bör med stöd av socialtjänstnämnden snarast skapa instrument för uppföljning och utvärdering.

Revisionskontoret bedömer att det för närvarande finns en risk för att missbruksenheter och beroendevården lägger alltför stor tyngd vid sin ömsesidiga samverkan och därmed tappar en del av samarbetet med övriga delar inom förvaltningen. Revisionskontoret understryker att stadens riktlinjer för verksamheten anger att en arbetsplan upprättas för de missbrukare som accepterar insatser för rehabilitering.

Nämnden har yttrat sig över rapporten 2005-12-21 och framför att missbruksvården i Vantör har under en längre tid präglats av kontinuitet både vad gäller organisation och personal. Granskningen visar att samverkan i Vantör fungerar väl. Nämnden framför att det finns anledning att fortsätta att utveckla samverkan. Uppföljning och utvärdering av samverkan håller på att utvecklas i projektform. Nämnden arbetar med att ta fram en intern samverkansöverenskommelse. En behandlingsplan skrivs tillsammans med varje person.

Skolornas arbete för att motverka mobbning och andra former av kränkande behandling – sammanfattande bedömningar och slutsatser
(Rapport nr 12 november 2005)

Revisionskontoret har under ett antal år granskat arbetet mot mobbning och annan kränkande behandling vid tretton grundskolor inom stadsdelsnämnderna Farsta, Liljeholmen, Maria-Gamla stan, Norrmalm och Rinkeby samt vid tre gymnasieskolor inom utbildningsnämnden. Den fjärde rapporten (nr 2005:12) innehåller sammanfattande bedömningar och slutsatser vad gäller skolornas arbete för att motverka kränkningar, stadens styrning och uppföljning av detta arbete samt behovet av en för staden övergripande policy.

Granskningen visar att de flesta elever känner sig trygga i skolan men några känner sig ofta otrygga, utanför och mobbade. De granskade skolorna anstränger sig för att arbeta strukturerat och målmedvetet men det finns också förbättringsområden.

Enligt revisionskontoret behövs en stadsövergripande policy med grundläggande principer, tydliga ställningstaganden och konkret vägledning för skolornas arbete. En sådan policy kan med fördel inarbetas i skolplanen. Det behövs även tydliga riktlinjer för dokumentation och förvaring av handlingar i samband med fall av mobbning och andra kränkningar. Ny lagstiftning ökar kraven på det förebyggande arbetet och skärper stadens skadeståndsansvar. Erfarenheter från forskning och beprövad verksamhet måste ligga till grund för stadens rekommendationer om arbetsmetoder.

Nämnden har yttrat sig över rapporten 2006-02-16 och framför att skolplanen och strategin för elevhälsa tillsammans med lagstiftning, läroplanen mm tillgodoser behovet av styrning och vägledning. Nämnden bedömer att det är för tidigt att utvärdera skolplanen och strategin för elevhälsa. Samtliga skolor i Vantör arbetar aktivt mot mobbning och annan kränkande behandling.

Stadens arbete med elever i behov av särskilt stöd inom grundskola – en uppföljning av tidigare granskning
(Rapport nr 1 januari 2006)

Revisionskontoret har följt upp granskningen av stadens arbete med elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan inom samtliga stadsdelsnämnder (rapport nr 2003:5). Uppföljningen visar bland annat att skolenheterna har utvecklat och förbättrat arbetet med att upprätta och följa upp fastställda åtgärdsprogram. Revisionskontoret tillmäter kompetensfondens utbildningsaktiviteter stor betydelse för att öka samverkan mellan såväl Stockholms stad och landstinget som mellan stadsdelsnämndernas olika verksamhetsområden.

Eftersom flera stadsdelsnämnder fortfarande saknar en nära dialog med skolenheterna om bland annat arbetssätt och metoder för denna verksamhet rekommenderar revisionskontoret att dessa stadsdelsnämnder intensifierar arbetet med att finna former för en sådan dialog.

Nämnden har fått rapporten för yttrande senast 2006-05-12.

Styckevis och delat - Om vården och omsorgen till multisjuka äldre som bor kvar i det egna hemmet

(Rapport nr 4 januari 2006)

Granskningen har bedrivits som ett gemensamt projekt mellan revisionen i Stockholms läns landsting, Stockholms stad och två andra kommuner samt Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum som har genomfört granskningen. Enskede-Årsta stadsdelsnämnd har ingått i granskningen. Rapporten bygger på fallstudier av multisjuka äldre som bor kvar i det egna hemmet.

Revisionskontoret konstaterar att vården och omsorgen till multisjuka äldre som bor kvar i det egna hemmet fungerar i många avseenden dåligt trots kunskap om problemen. Bilden från tidigare revisionsrapport Tänk om någon såg helheten (nr 1999:9) kvarstår. Det finns en bristande överensstämmelse mellan de politiskt formulerade målen och den verklighet som många äldre, anhöriga och personal befinner sig i. Revisionskontoret anser att multisjuka äldres sammansatta behov inte kan mötas med generella lösningar. Det behövs flexibla särlosningar som tillgodoser de äldres behov av kontinuerlig och flerprofessionell vård och omsorg. Det behövs ett konkret förändringsarbete på alla nivåer och inte minst på den politiska nivån.

Nämnden har fått rapporten för yttrande senast 2006-05-15.

Stadsdelsnämndernas arbete för att minska sjukfrånvaron

(Rapport nr 6 mars 2006)

Revisionskontoret har granskat arbetet för att minska sjukfrånvaron inom stadsdelsnämnderna Rinkeby, Kungsholmen och Vantör. Nämnderna förefaller arbeta aktivt med att förebygga sjukskrivningar, men verkar däremot inte prioritera kontakter med långtidssjuka och satsningar på rehabilitering på samma sätt.

Arbetsgivaren har ett ansvar för att de anställdas behov av rehabilitering blir utrett och tillgodosett. Revisionskontoret vill därför framhålla vikten av att alla nämnder arbetar systematiskt och aktivt för att minska sjukfrånvaron genom både förebyggande och rehabiliterande åtgärder. Enligt revisionskontoret är det angeläget att staden som arbetsgivare har ett gemensamt synsätt och förhållningssätt. Revisionskontoret vill även framhålla vikten av en regelbunden uppföljning och analys av hur stadens mål uppnås samt vilka metoder och arbetsätt som är framgångsrika. Sådan uppföljning är angelägen på både nämndnivå och övergripande nivå.

Sammanfattningsvis anser revisionskontoret att kommunstyrelsen bör utveckla en gemensam systematisk modell för uppföljningar och förbättringar av arbetsmiljön i syfte att minska den arbetsrelaterade ohälsan och sjukfrånvaron. En sådan modell måste utgå från ett tydligt gemensamt synsätt på dessa frågor.

Nämnden har fått rapporten för yttrande senast 2006-05-31. Rapporten sammanfattas även i kommunstyrelsens årsrapport som kommunstyrelsen ska yttra sig över senast 2006-06-15.

Stadsdelsnämndernas insatser för arbetslösa (Rapport nr 9 mars 2006)

Revisionskontoret har granskat stadsdelsnämndernas insatser för arbetslösa inom stadsdelsnämnderna Kista, Rinkeby, Skärholmen och Vantör. Syftet har varit att granska styrningen och uppföljningen av stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser samt formerna för samverkan inom arbetsmarknadsområdet. Ett annat syfte har varit att kartlägga och beskriva de insatser som stadsdelsnämnderna erbjuder sina arbetslösa invånare.

Revisionskontoret konstaterar att det pågår ett omfattande och engagerat arbete med olika insatser för arbetslösa inom de granskade stadsdelsnämnderna. Stadens arbetsmarknadsinsatser saknar dock tydlig styrning och uppföljning. Inom stadsledningskontoret pågår dock arbete för att förbättra uppföljningen. Granskningen visar att det behövs tydligare ekonomiska förutsättningar för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser. Avvecklingen av kompetensfonden förstärker detta behov. Rollfördelningen och samverkan mellan stadsdelsnämnderna och arbetsförmedlingen behöver förtydligas och utvecklas. Avsaknaden av långsiktighet samt övergripande styrning och uppföljning av stadens arbetsmarknadsinsatser kan motverka de integrationspolitiska målen.

Nämnden har fått rapporten för yttrande senast 2006-05-31. Rapporten sammanfattas även i kommunstyrelsens årsrapport som kommunstyrelsen ska yttra sig över senast 2006-06-15.

Hemtjänst för äldre – kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde (Rapport nr 10 mars 2006)

Revisionskontoret har granskat och bedömt om stadsdelsnämnderna kan säkerställa rättssäkerheten för den enskilde, dvs om den enskilde får det bistånd som hon/han har rätt till enligt biståndsbeslutet. Granskningen har genomförts inom stadsdelsnämnderna Hägersten, Norrmalm och Skärholmen. Revisionskontoret kan konstatera att de brister och problem som framkommit vid granskningen är generella och gäller i större eller mindre utsträckning alla stadsdelsnämnder.

Granskningen visar att stadsdelsnämnderna inte har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll över hemtjänstverksamheten, vilket kan få negativa konsekvenser för kvaliteten i verksamheten. Det finns även allvarliga brister i dokumentationen av genomförandet av beviljade insatser. Detta är oacceptabelt med tanke på den enskildes rättssäkerhet. Stadens riktlinjer och anvisningar reglerar ärendehantering men stadsdelsnämnderna har inte anpassat sina arbetsformer och rutiner. Detta innebär att stadsdelsnämnderna inte kan säkerställa att ärendehantering sker på ett för den enskilde rättssäkert sätt.

Granskningen visar att beställarens/biståndshandläggarens ansvar behöver förtydligas vad gäller uppföljning och dokumentation av att utföraren genomför beviljad insats i enlighet med beställningen (innehåll, omfattning och kvalitet). För att uppnå kvalitet såväl i biståndshandläggningen som i genomförandet av hemtjänstinsatser är det nödvändigt att det finns strukturerade samarbetsformer mellan biståndsbedömare och utförare.

Nämnden har fått rapporten för yttrande senast 2006-05-31. Rapporten sammanfattas även i kommunstyrelsens årsrapport som kommunstyrelsen ska yttra sig över senast 2006-06-15.

En förteckning över samtliga projektrapporter under perioden april 2005 - mars 2006 redovisas i bilaga 2. Rapporterna finns även på revisionens hemsida www.revision.stockholm.se

Maria Lövgren
Enhetschef

Ulla Pöljö
Revisor

Bilaga 1

Revisionens generella kriterier för granskning och bedömning

Revisionen genomförs i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med stadens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Revisionens inriktning och omfattning fastställs av de förtroendevalda revisorerna i den årliga revisionsplanen.

Följande bedömningsskala gäller för avsnitten Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat och Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Bedömningsskala:

<i>Tillfredsställande/Tillräckligt</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Ej helt tillfredsställande/Ej helt tillräckligt</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

En särskild bedömningsskala (omdömen) gäller för avsnittet Nämndens delårsbokslut, bokslut och räkenskaper. Se sista raderna i denna bilaga.

Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat

Huvudkriterium

Nämnden har uppfyllt kommunfullmäktiges mål och direktiv och nämndens verksamhet har bedrivits inom ramen för tilldelade anslag samt i den omfattning och med den inriktning och kvalitet som fastställts i nämndens budget/verksamhetsplan för år 2005.

Delkriterier

- Nämndens budgetutfall ligger inom tilldelade anslag.
 - Nämnden har vidtagit besparingsåtgärder vid behov.
 - Nämnden har uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
 - Nämnden har uppfyllt sina generella åtaganden.
 - Nämnden har uppfyllt kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och prioriterade inriktningar.
 - Nämnden har fullgjort av kommunfullmäktige lämnade uppdrag.
-

Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten

Huvudkriterium

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhets-syn på den kommunala verksamheten och säkerställer en ändamålsenlig styrning, ett effektivt resursutnyttjande och en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Delkriterier

- Nämnden har ett fungerande system för styrning och uppföljning av ekonomi, verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har fastställt verksamhets-specifika inriktningsmål, generella åtaganden och kvalitetsgarantier i överensstämmelse med kommunfullmäktiges beslut.
- Nämndens förvaltningsorganisation har en tydlig och ändamålsenlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämnden följer kontinuerligt och i ett sammanhang upp ekonomi, verksamhet och kvalitet. Nämnden analyserar och kommenterar väsentliga avvikelser och beslutar om åtgärder vid behov.
- Nämndens plan- och uppföljningsdokument ger en god bild av ekonomi, verksamhet och kvalitet samt följer kommuncentrala direktiv och anvisningar.
- Nämnden har ett aktuellt system för intern kontroll som säkerställer en effektiv förvaltning och förebygger allvarliga fel och skador.
- Nämnden fastställer årligen en internkontrollplan utifrån en dokumenterad väsentlighets- och riskanalys. Internkontrollplanen skall vara tydligt kopplad till väsentlighets- och riskanalysen.
- Nämnden genomför internkontrollplanen och vidtar åtgärder i de fall det finns brister i den interna kontrollen.
- Nämndens verksamhet följer gällande lagar, avtal, föreskrifter och beslut.

Nämndens delårsbokslut, bokslut och räkenskaper

Huvudkriterium

Nämndens bokslut är rättvisande. Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed och kommuncentrala regler och anvisningar.

Bedömningsskala/Omdömen: Rättvisande, Ej helt rättvisande eller Ej rättvisande

Bilaga 2

Revisionsrapporter under perioden april 2005 – mars 2006

- 2005:09 Samverkan i vården av tyngre missbrukare
- 2005:10 Granskning av stadens säkerhetsarbete – Internt skydd
- 2005:11 Granskning av upphandlingsverksamheten inom Stockholms Näringslivskontor AB och Stockholms Visitors Board AB
- 2005:12 Skolornas arbete för att motverka mobbning och andra former av kränkande behandling
- 2005:13 Informationsverksamheten inom stadsbyggnadsnämnden
- 2005:14 Familjevården i Stockholm – en uppföljning
- 2005:15 Rättssäkerhet för personer med funktionshinder inom tre stadsdelsnämnder i Stockholm
- 2005:16 Insatser för att öka tillgängligheten i kollektivtrafiken
- 2006:01 Stadens arbete med elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan – en uppföljning av tidigare granskning
- 2006:02 Målet 20 000 nya bostäder. Hur arbetar staden? Tillgodoses kommunal service?
- 2006:03 Underhåll av idrottsanläggningar samt idrottsföreningarnas syn på medverkan och inflytande
- 2006:04 Styckevis och delat – Om vården och omsorgen till multisjuka äldre som bor kvar i det egna hemmet
- 2006:05 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt Stockholms stad
- 2006:06 Stadsdelsnämndernas arbete för att minska sjukfrånvaron
- 2006:07 Hammarby Sjöstad – en granskning av styrning, kontroll och uppföljning av Stockholms stads investeringar
- 2006:08 Rutinerna för debitering av avgifter och uppsägning av plats inom barnomsorgen
- 2006:09 Stadsdelsnämndernas insatser för arbetslösa
- 2006:10 Hemtjänst för äldre – kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde

